

ÖZET

ADİYAMAN YÖRESİ HALK OYUNLARININ KÜLTÜREL OLGU VE SOSYOLOJİK ÖGELER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Sultan BİLGET GÜÇLÜER

Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Aralık 2016

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ

Halk oyunu, bir bölgenin sosyolojik alt yapısını içerisine alan, bunu da kültürel zenginlikleri ve yaşayış biçimiyle özdeşleştiren bir sanat dalıdır. Adıyaman, Türkiye'nin güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan ve medeniyet geçmişi oldukça derin olan ve bünyesinde farklı etnik kökenleri birlikte barındıran kozmopolit bir şehirdir. Bu çalışmada, Adıyaman ilinde günümüzde unutulmaya yüz tutmuş halk oyunları araştırılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, yapılan kaynak taramaları sonucunda çok fazla bir dokümana rastlanamamış olup, çalışma bölge insanı ile yapılan doğrudan görüşmeler ve bu konuda uzman kişiler ile yapılan bilgi paylaşımları sayesinde yürütülmüştür. Öncelikle halk oyunlarının ayrılmaz bir parçası olan halk müziği hakkında kısa bilgiler verilerek halk oyununun farklı tanımları ve kültürümüzdeki yeri incelenmiştir. Ardından Adıyaman hakkında genel bilgiler verilip, Adıyaman'ın coğrafi konumuna kısaca değinilmiştir. Adıyaman yöresindeki halk oyunları, oynanış formları, Adıyaman halk oyunlarının adları ve gruplandırılması, Adıyaman halk oyunlarındaki bazı gelenekleri, oyun yeri, incelenen beş oyunun notaları, öyküleri ve oynanış şekilleri, halk oyunları kıyafetleri ve günlük yaşama yansıma durumları saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda, oyunların ve özel günlere ait eski geleneklerin kaybolmaya başladığı, geçmiş dönemlere ilişkin yöresel kıyafetlerin modern yaşantı karşısında tutunamadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk Oyunları, Adıyaman, Kültür, Halk Müziği.